

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 28.2.2025
COM(2025) 57 final

2025/0033 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i expertgruppen för den europeiska överenskommelsen om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR) och i arbetsgruppen för vägtransporter, inrättade inom FN:s ekonomiska kommission för Europa, vad gäller ett förslag om att anpassa AETR efter de huvudsakliga senaste ändringarna av förordning (EG) nr 561/2006

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Det här förslaget avser ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i expertgruppen för den europeiska överenskommelsen om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR), som träffats inom FN:s ekonomiska kommission för Europa (Unece), och i Uneces arbetsgrupp för vägtransporter (SC.1), i samband med det planerade antagandet av ändringar för att anpassa AETR till unionens lagstiftning med anledning av de ändringar av förordning (EG) nr 561/2006¹ som antagits genom förordningarna (EU) 2020/1054² och (EU) 2024/1258³ samt kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1012 som kompletterar artikel 8a.2 i förordning (EG) nr 561/2006, vilket är en av de bestämmelser som införts genom förordning (EU) 2020/1054.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Den europeiska överenskommelsen om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR)

AETR syftar till att harmonisera den rättsliga ramen för fördragsslutande parter i AETR när det gäller körtider och viloperioder för yrkesförare, samt motsvarande tekniska krav vad gäller konstruktion och installation av färdskrivare. AETR trädde i kraft den 5 januari 1976. Överenskommelsen har därefter ändrats. De senaste ändringarna när det gäller körtider och viloperioder samt färdskrivare antogs den 20 september 2010.

Samtliga medlemsstater är parter i AETR⁴.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 561/2006 av den 15 mars 2006 om harmonisering av viss sociallagstiftning på vägtransportområdet och om ändring av rådets förordningar (EEG) nr 3821/85 och (EG) nr 2135/98 samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 3820/85 (EUT L 102, 11.4.2006, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/561/oj>).

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1054 av den 15 juli 2020 om ändring av förordning (EG) nr 561/2006 vad gäller minimikrav om maximal daglig körtid och körtid per vecka, minimigränser för raster och minsta dygns- och veckovila och av förordning (EU) nr 165/2014 vad gäller positionsbestämning med hjälp av färdskrivare (EUT L 249, 31.7.2020, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/1054/oj>).

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1258 av den 24 april 2024 om ändring av förordning (EG) nr 561/2006 vad gäller minimikrav på minimigränser för raster och dygns- och veckovila inom sektorn för tillfällig persontransport och vad gäller medlemsstaternas befogenhet att besluta om sanktioner för överträdelse av förordning (EU) nr 165/2014 som har begåtts i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland (EUT L, 2024/1258, 2.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1258/oj>).

⁴ Österrike (ratificerat 11.6.1975), Belgien (ratificerat 30.12.1977), Bulgarien (ratificerat 12.5.1995), Kroatien (ratificerat 3.8.1992), Cypern (ratificerat 5.9.2003), Tjeckien (ratificerat 22.6.1993), Danmark (ratificerat 30.12.1977), Estland (ratificerat 3.5.1993), Finland (ratificerat 16.2.1999), Frankrike (ratificerat 9.1.1978), Tyskland (ratificerat 9.7.1975), Grekland (ratificerat 11.1.1974), Ungern (ratificerat 22.10.1999), Irland (ratificerat 28.8.1979), Italien (ratificerat 28.12.1978), Lettland (ratificerat 14.1.1994), Litauen (ratificerat 3.6.1998), Luxemburg (ratificerat 30.12.1977), Malta (ratificerat 24.9.2004), Nederländerna (ratificerat 30.12.1977), Polen (ratificerat 14.7.1992), Portugal (ratificerat 20.9.1973), Rumänien (ratificerat 8.12.1994), Slovakien (ratificerat 28.5.1993), Slovenien (ratificerat 6.8.1993), Spanien (ratificerat 3.1.1993) och Sverige (ratificerat 24.8.1973).

2.2. Expertgruppen för AETR och arbetsgruppen för vägtransporter

Expertgruppen för AETR är en teknisk grupp som har inrättats av Uneces landtransportkommitté i syfte att utarbeta förslag till ändringar av AETR. Enligt beslutet om inrättande av expertgruppen för AETR kan Europeiska unionen delta i expertgruppen⁵. Kommissionen företräder därför unionen i denna expertgrupp.

Arbetsgruppen för vägtransporter (SC.1) är en grupp som inrättats av landtransportkommittén för att främja utveckling och underlättande av internationella vägtransporter. Detta innefattar harmonisering och förenkling av regler och krav på vägtransportområdet. Endast fördragsslutande parter i AETR deltar i arbetsgruppen för vägtransporter som medlemmar. Europeiska unionen är inbjuden som observatör i arbetsgruppen och företräds således av kommissionen eller Europeiska unionens delegation vid Förenta nationerna (FN) och andra internationella organisationer i Genève.

Förslag om ändring av AETR läggs generellt sett först fram, behandlas och godkänns i expertgruppen och lämnas sedan till Uneces arbetsgrupp för vägtransporter (SC.1) för godkännande. Om enighet kring vissa ändringar av AETR uppnås i båda grupperna lägger en fördragsslutande part i AETR formellt fram ändringen för FN:s generalsekreterare, i enlighet med artikel 21 i AETR. När FN:s generalsekreterare har underrättat de fördragsslutande parterna om en ändring av AETR har de sex månader på sig att invända mot ändringen. Ändringen anses antagen om ingen fördragsslutande part invänder mot den föreslagna ändringen inom den tidsfristen.

De organ som inrättats inom ramen för Unece (expertgruppen för AETR och arbetsgruppen för vägtransporter) utgör ett forum där ändringar av AETR läggs fram, behandlas och godkänns, så att det formella inlämnandet av ändringar i enlighet med AETR kan förberedas och invändningar kan undvikas när en ändring formellt läggs fram för FN:s generalsekreterare. Det är därför lämpligt att fastställa unionens ståndpunkter vad gäller beslut som ska fattas i expertgruppen och i Uneces arbetsgrupp för vägtransporter.

2.3. Den planerade akt som expertgruppen för AETR och arbetsgruppen för vägtransporter ska ta ställning till

I samband med det 38:e planerade mötet i juni 2025, eller vid senare möten, skulle expertgruppen för AETR, på grundval av unionens förslag som bifogas detta förslag, överväga och utarbeta förslag till ändringar av AETR i linje med de senaste ändringarna av förordning (EG) nr 561/2006. Ändringarna omfattar nya bestämmelser som rör överenskommelsens tillämpningsområde, villkor för att ta ut på varandra följande reducerade veckovilor, ett förbud mot att ta ut normal veckovila i hytten, regler om att föraren ska återvända till arbetsgivarens arbetsställe eller till sin bostad, villkor för att ta ut viloperioder på en färja eller ett tåg, andra möjliga undantag för förare som utför tillfälliga persontransporter samt principer och specifikationer för trygga och säkra parkeringsområden (*den planerade akten*).

Syftet med den planerade akten är att förbättra förarnas arbetsvillkor och främja rättvis konkurrens mellan transportföretag, och på så vis förbättra trafiksäkerheten. Expertgruppen

⁵ Beslut om frågor som rör landtransportkommittén: Inrättande av en expertgrupp för den europeiska överenskommelsen om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR), ECE/EX/2011/L.16, punkt 3: I enlighet med riktlinjerna ska deltagandet i expertgruppen vara öppet för alla medlemsstater i den ekonomiska kommissionen för Europa, alla fördragsslutande parter i AETR och Europeiska unionen.

kommer att få i uppdrag att behandla förslaget med sikte på att godkänna de föreslagna ändringarna och rekommendera att arbetsgruppen för vägtransporter godkänner dem. Arbetsgruppen för vägtransporter skulle även vid behov kunna tillhandahålla vägledning och instruktioner till expertgruppen. Så snart arbetsgruppen för vägtransporter informellt har godkänt förslagen skulle en fördragsslutande part lägga fram ändringarna för FN:s generalsekreterare.

Om den planerade akten antas blir den bindande för parterna i enlighet med artikel 21.6 i överenskommelsen, där följande anges: ”Ändring som anses ha blivit godkänd träder i kraft tre månader efter den tidpunkt då den är att anse som godkänd.”

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

AETR har inte ändrats på något betydande sätt sedan 2010 och behöver uppdateras mer allmänt. Sedan den ändringen har unionen inom ramen för sin egen rättsordning antagit följande rättsakter om harmonisering av viss sociallagstiftning på vägtransportområdet i medlemsstaterna: förordningarna (EU) nr 165/2014⁶, (EU) 2020/1054 och (EU) 2024/1258.

De ändringar som krävs för att införliva de väsentliga bestämmelserna i förordning (EU) nr 165/2014, i synnerhet införandet av smarta färdskrivare, har redan lagts fram av unionen i ovannämnda forum⁷, men det är för närvarande inte möjligt att uppnå enhällighet.

Den 4 oktober 2024 beslutade Europeiska unionens domstol, i de förenade målen C-541/20–C-555/20⁸, att bestämmelserna i förordning (EU) 2020/1054 fortsatt ska gälla.

Det innebär att unionen, för att efterleva artikel 2.3 i förordning (EG) nr 561/2006, måste föreslå en uppdatering av bestämmelserna i AETR i enlighet med de allra senaste standarder som unionen antagit på detta område.

Den föreslagna ståndpunkten är i linje med unionens exklusiva externa befogenhet vad gäller sociallagstiftning på vägtransportområdet, i synnerhet med artikel 23 i förordning (EG) nr 561/2006.

I sin dom av den 31 mars 1971 i mål 22/70, AETR⁹, slog Europeiska unionens domstol fast att frågor som rör arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid vägtransporter omfattas av unionens exklusiva externa befogenhet. Denna befogenhet har sedan dess utövats i flera rättsakter som antagits av unionens medlagstiftare, inbegripet Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 561/2006 och (EU) nr 165/2014. Eftersom det sakområde som regleras i AETR omfattas av tillämpningsområdet för förordning (EU) nr 165/2014 ligger den exklusiva

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 165/2014 av den 4 februari 2014 om färdskrivare vid vägtransporter, om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 3821/85 om färdskrivare vid vägtransporter och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 561/2006 om harmonisering av viss sociallagstiftning på vägtransportområdet (EUT L 60, 28.2.2014, s. 1).

⁷ Senast genom rådets beslut (EU) 2021/366 av den 22 februari 2021 om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i expertgruppen för den europeiska överenskommelsen om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR) och i arbetsgruppen för vägtransporter inom Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa (EUT L 70, 1.3.2021, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/366/oj>), återgett i Unece med referens ECE/TRANS/SC.1/GE.21/2021/2.

⁸ ECLI:EU:C:2024:818.

⁹ Domstolens dom av den 31 mars 1971, kommissionen/rådet, ECLI:EU:C:1971:32.

befogenheten att förhandla om och ingå AETR och att ändra AETR hos unionen enligt artikel 3.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

4. RÄTTSLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Artikel 218.9 i EUF-fördraget är tillämplig oberoende av om unionen är medlem i organet eller part i avtalet¹⁰.

När det berörda området omfattas av unionens befogenhet utgör den omständigheten att unionen inte är part i det internationella avtalet i fråga inte hinder för att denna befogenhet utövas genom att det inom unionsinstitutionerna fastställs en ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i det organ som inrättats genom avtalet, till exempel genom att de medlemsstater som är parter i avtalet handlar solidariskt i unionens intresse¹¹.

Begreppet *akter med rättslig verkan* omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”¹².

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Expertgruppen för AETR och arbetsgruppen för vägtransporter (SC.1) är organ som inrättats av Uneces landtransportkommitté.

De föreslagna ändringarna utgör därför akter med rättslig verkan. Om de planerade ändringarna antas blir de bindande enligt internationell rätt, i enlighet med artikel 21.6 i AETR.

Den planerade akten varken kompletterar eller ändrar överenskommelsens institutionella ram.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelen kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas

¹⁰ Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkt 64.

¹¹ Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkt 52.

¹² Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdel.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Det huvudsakliga syftet med och innehållet i den planerade akten rör transportpolitik.

Den materiella rättsliga grunden för förslaget till beslut är därför artikel 91 i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artikel 91 i EUF-fördraget, jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i expertgruppen för den europeiska överenskommelsen om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR) och i arbetsgruppen för vägtransporter, inrättade inom FN:s ekonomiska kommission för Europa, vad gäller ett förslag om att anpassa AETR efter de huvudsakliga senaste ändringarna av förordning (EG) nr 561/2006

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 91 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Den europeiska överenskommelsen om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR)¹³ trädde i kraft den 5 januari 1976. Unionen har exklusiv befogenhet på det område som omfattas av AETR¹⁴.
- (2) Enligt artikel 2.3 andra stycket i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 561/2006¹⁵ bör bestämmelserna i AETR anpassas till bestämmelserna i den förordningen. Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2020/1054¹⁶ och (EU) 2024/1258¹⁷ har båda ändrat förordning (EG) nr 561/2006. Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1012 kompletterar dessutom artikel 8a.2 i förordning (EG) nr 561/2006, som är en av de bestämmelser som infördes genom förordning (EU) 2020/1054. Unionen bör därför föreslå en ändring av AETR som återspeglar de ändringar som införts genom förordningarna (EU) 2020/1054 och (EU) 2024/1258 och kompletterats genom delegerad förordning (EU) 2022/1012. Ändringarna omfattar nya bestämmelser som rör överenskommelsens tillämpningsområde, villkor för att ta ut på varandra följande reducerade veckovilor, ett förbud mot att ta ut normal veckovila i

¹³ [EGT L 95, 8.4.1978, s. 1.](#)

¹⁴ Domstolens dom av den 31 mars 1971, kommissionen/rådet (AETR), 22/70, EU:C:1971:32, punkterna 30–31.

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 561/2006 av den 15 mars 2006 om harmonisering av viss sociallagstiftning på vägtransportområdet och om ändring av rådets förordningar (EEG) nr 3821/85 och (EG) nr 2135/98 samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 3820/85 (EUT L 102, 11.4.2006, s. 1).

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1054 av den 15 juli 2020 om ändring av förordning (EG) nr 561/2006 vad gäller minimikrav om maximal daglig körtid och körtid per vecka, minimigränser för raster och minsta dygns- och veckovila och av förordning (EU) nr 165/2014 vad gäller positionsbestämning med hjälp av färdskrivare (EUT L 249, 31.7.2020, s. 1).

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1258 av den 24 april 2024 om ändring av förordning (EG) nr 561/2006 vad gäller minimikrav på minimigränser för raster och dygns- och veckovila inom sektorn för tillfällig persontransport och vad gäller medlemsstaternas befogenhet att besluta om sanktioner för överträdelse av förordning (EU) nr 165/2014 som har begåtts i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland (EUT L, 2024/1258, 2.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1258/oj>).

hytten, regler om att föraren ska återvända till arbetsgivarens arbetsställe eller till sin bostad, villkor för att ta ut viloperioder på en färja eller ett tåg, andra möjliga undantag för förare som utför tillfälliga persontransporter samt principer och specifikationer för trygga och säkra parkeringsområden (den planerade akten).

- (3) Enligt artikel 21 i AETR får varje fördragsslutande part lämna förslag till ändringar av AETR till FN:s generalsekreterare. Innan förslagen läggs fram för FN:s generalsekreterare läggs de generellt först fram, behandlas och godkänns i arbetsgruppen för vägtransporter (SC.1) inom FN:s ekonomiska kommission för Europa (Unece). En expertgrupp för AETR har inrättats av Unece inom ramen för AETR. Den gruppen är ett organ som har befogenhet att utarbeta och lägga fram förslag om ändring av AETR till Uneces arbetsgrupp för vägtransporter. Unionen kommer, på grundval av detta beslut, att föreslå att expertgruppen för AETR vid sitt planerade 38:e möte i juni 2025, och vid senare möten, och Uneces arbetsgrupp för vägtransporter vid sitt planerade 120:e möte i oktober 2025, och vid senare möten, diskuterar ändringar av AETR som rör förbättringen av arbetsvillkoren för förare som utför internationella vägtransporter, med anledning av de senaste ändringarna av förordning (EG) nr 561/2006 som införts genom förordningarna (EU) 2020/1054 och (EU) 2024/1258 och delegerad förordning (EU) 2022/1012.
- (4) Det är lämpligt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i expertgruppen för AETR och i arbetsgruppen för vägtransporter, eftersom de ändringsförslag som de kommer att uppmanas att utarbeta och godkänna skulle vara bindande enligt internationell rätt i enlighet med artikel 21.6 i AETR.
- (5) Medlemsstaterna bör inte invända mot en underrättelse från FN:s generalsekreterare enligt artikel 21.1 i AETR om de föreslagna ändringar som återfinns i bilagan till detta beslut. Om en underrättelse från FN:s generalsekreterare inte är begränsad till de föreslagna ändringar som återfinns i bilagan till detta beslut bör medlemsstaterna inte invända mot de föreslagna ändringar som återfinns i bilagan till detta beslut.
- (6) Unionens ståndpunkt i expertgruppen för AETR ska uttryckas av kommissionen, och unionens ståndpunkt i arbetsgruppen för vägtransporter ska uttryckas av medlemsstaterna som agerar samfällt i unionens intresse.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid senare möten i Uneces expertgrupp för den europeiska överenskommelsen om arbetsförhållanden för fordonsbesättningar vid internationella vägtransporter (AETR) och i arbetsgruppen för vägtransporter (SC.1) vad gäller ett förslag om att anpassa AETR till de senaste ändringarna av förordning (EG) nr 561/2006 som införts genom förordningarna (EU) 2020/1054 och (EU) 2024/1258 och till delegerad förordning (EU) 2022/1012 anges i bilagan till detta beslut.

Formella och smärre ändringar av den ståndpunkt som avses i första stycket får överenskommas utan ett nytt beslut av rådet.

Artikel 2

Den ståndpunkt som avses i artikel 1 ska uttryckas av kommissionen i expertgruppen för AETR och av medlemsstaterna, som agerar samfällt i unionens intresse, i Uneces arbetsgrupp för vägtransporter.

Artikel 3

När någon av de föreslagna ändringarna i bilagan till detta beslut har godkänts av Uneces arbetsgrupp för vägtransporter ska medlemsstaterna, som agerar samfällt i unionens intresse, lägga fram den för FN:s generalsekreterare, i enlighet med artikel 21.1 i AETR.

Medlemsstaterna får inte invända mot en underrättelse från FN:s generalsekreterare enligt artikel 21.1 i AETR om de föreslagna ändringar som återfinns i bilagan till detta beslut.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till kommissionen och medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*